

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เรื่องการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาองค์กรเพื่อการจัดการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงพยาบาลหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลข้อมูล
6. วิธีดำเนินการสร้างแผนยุทธศาสตร์
7. การนำเสนอผลงานวิจัย

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย รวมถึงศึกษารายละเอียดของวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะศึกษาร่วมด้วย
2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวทั้งหมดของโรงพยาบาลหนองแค อำเภอนองแค จังหวัดสระบุรี
3. สังเคราะห์เนื้อหาจากกรอบแนวคิดเพื่อสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ทำการศึกษา เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการ ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวทั้งหมดของโรงพยาบาลหนองแค เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพเป็นจริงเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ตลอดจนข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อการพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงพยาบาลหนองแค จังหวัดสระบุรี
4. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Validity) ตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมของแบบสอบถาม เพื่อการแก้ไขปรับปรุง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

43

การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหนองแค และนักวิชาการสาธารณสุขระดับชำนาญการพิเศษ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของคำถาม (Content validity) ในแต่ละข้อว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ และหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา (Index of item objective congruence : IOC) ซึ่งปกติแล้วจะให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ในการตรวจสอบ โดยให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

- ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์
- ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์
- ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร โดยมีเกณฑ์ คือ

- ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 มีค่าความสอดคล้อง ใช้ได้
- ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.67 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

หากค่า IOC น้อยกว่า 0.67 นำข้อคำถามนั้นมาปรับปรุงทางด้านภาษา ความชัดเจน เพื่อความเข้าใจได้ง่ายต่อการตอบแบบสอบถามหรือหากผู้เชี่ยวชาญแนะนำว่าควรตัดออกในข้อนั้น ๆ ตรงกัน 2 ท่าน ก็ตัดข้อคำถามในแบบสอบถามนั้นออก

5. ปรับปรุงร่างแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) จากกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยทดสอบกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลมวกเหล็ก อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จำนวน 30 ราย แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบาค (Cronbach 's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9386 นำผลการทดสอบมาใช้ปรับปรุงแก้ไข ร่างแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ร่างแบบสอบถามมีความสมบูรณ์และถูกต้องมากที่สุด

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้ข้อมูลนำมาตรวจสอบเกี่ยวกับความครบถ้วนและความสมบูรณ์ของคำตอบแล้วนำไปประมวลผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

7. สรุปและอภิปรายผล ได้แก่ การสรุปผลการศึกษาที่ได้และอภิปรายผลการวิจัย โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปเนื้อหาเพื่อนำเสนอเป็นรายงานการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวทั้งหมดของโรงพยาบาลหนองแค อำเภอนองแค จังหวัดสระบุรี จำนวน 173 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยในครั้งนี้ หน่วยในการวิเคราะห์ประกอบด้วย ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ทั้งหมดของโรงพยาบาลหนองแค อำเภอนองแค จังหวัดสระบุรี จำนวน 173 คน จึงไม่มีกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากเอกสารรายงานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีข้อคำถามทั้งหมด ข้อประกอบด้วยคำถาม 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 ข้อ เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด ประเภทแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) ในองค์ประกอบการเรียนรู้ 5 ประการ จำนวน 35 ข้อ เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด ประเภทมาตราประมาณค่า (Rating scales) แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1	โครงสร้างองค์กร	จำนวน 7 ข้อ	ข้อ 1-7
ด้านที่ 2	ระบบข้อมูลข่าวสาร	จำนวน 7 ข้อ	ข้อ 8-14
ด้านที่ 3	การใช้ทรัพยากรมนุษย์	จำนวน 7 ข้อ	ข้อ 15-21
ด้านที่ 4	วัฒนธรรมองค์กร	จำนวน 7 ข้อ	ข้อ 22-28
ด้านที่ 5	ภาวะผู้นำ	จำนวน 7 ข้อ	ข้อ 29-35

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามมาตราประมาณค่า ไว้ดังนี้

1	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด
2	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยระดับน้อย
3	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยระดับกลาง
4	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยระดับมาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

45

5 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ จำนวน 1 ข้อ เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อขอหนังสืออนุญาต และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เสนอเพื่อขออนุมัติจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลหนองแค จังหวัดสระบุรี และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองกับเจ้าหน้าที่ตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดระหว่างวันที่ 24 มิถุนายน 2553 ถึงวันที่ 4 กรกฎาคม 2553
3. รวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์ โดยผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของจำนวนข้อคำตอบ และคัดแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลไปประมวลผลวิเคราะห์หาค่าทางสถิติพื้นฐานด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปวิเคราะห์ด้วยค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 สภาพการจัดการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิดวิเคราะห์โดยการรวบรวมคำตอบและจัดกลุ่มตามหัวข้อ

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย มีดังนี้

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดการองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดไว้แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้ (ประคอง วรรณสุด. 2542 : 108)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

46

คะแนนเฉลี่ย 4.50–5.00	หมายถึง	สภาพการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50–4.49	หมายถึง	สภาพการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50–3.49	หมายถึง	สภาพการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50–2.49	หมายถึง	สภาพการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.49	หมายถึง	สภาพการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิธีดำเนินการสร้างแผนยุทธศาสตร์

1. ดำเนินการศึกษาข้อมูลความรู้พื้นฐานในการวิจัย เพื่อนำมาจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาองค์กรเพื่อการจัดการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงพยาบาลหนองแค จังหวัดสระบุรี
2. ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนาองค์กรเพื่อการจัดการสู่องค์กร แห่งการเรียนรู้ของโรงพยาบาลหนองแค จังหวัดสระบุรี ดังนี้
 - 2.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นแนวทางในการพัฒนา
 - 2.2 กำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กร บรรยายสภาพและการดำเนินงานขององค์กรที่ต้องการ ให้เกิดขึ้น ต้องการที่จะให้เป็น
 - 2.3 กำหนดพันธกิจหรือภารกิจ การกำหนดภารกิจที่องค์กรจะต้องดำเนินการเพื่อให้ บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้
 - 2.4 การกำหนดกลยุทธ์ แนวทางหรือวิธีการที่นำองค์กรไปสู่การบรรลุผลตาม วิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้
 - 2.5 การแปลงกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ เป็นเครื่องมือสำหรับใช้เป็นแนวปฏิบัติโดย การจัดทำแผน โดยต้องมีองค์ประกอบ ยกตัวอย่างเช่น ชื่อแผน วัตถุประสงค์ เป็นต้น
- 2.6 ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของแผนยุทธศาสตร์กับอาจารย์ที่ปรึกษา
อีกครั้ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

47

การนำเสนอผลงานวิจัย

1. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป สภาพการจัดการผู้องค์กรแห่งการเรียนรู้ในรูปแบบของตาราง
2. นำเสนอแนวทางการพัฒนาด้วยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนางค์กรเพื่อการจัดการผู้องค์กรแห่งการเรียนรู้
3. เขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ตามแบบการค้นคว้าอิสระ และจัดพิมพ์บทความเพื่อการเผยแพร่ให้กับหน่วยงานที่สนใจและเกี่ยวข้องต่อไป